

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS
BÁCSAI SZENT VID DOMB ÉS KÖRNYÉKE
HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET
TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERVE

ELSŐ RÉSZ:

TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI CÉLKITŰZÉSEK MEGHATÁROZÁSA

1. TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TERÜLETEK, TÁJAK

1.1. Az Alsó-Szigetköz eredeti, réti, illetve réti öntéstalajokon kialakult, csak a vízfolyások közvetlen közelében fásodó, erdősödő, zömében réti gyeppel borított kistáji arculatának megőrzése, az élőhelyek természetességének javítása.

1.2. A védett növény- és állatfajok élőhelyeinek fenntartása, életlehetőségeik javítása.

1.3. Özönfajok terjedésének megakadályozása, állományaik visszaszorítása.

2. TERÜLETHEZ KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉGEK

2.1. Folytatni kell a terület élővilágának feltárását, kutatását, ezen belül kiemelt feladat a védett növény- és állatfajok állományai változásának és az özönnövények visszaszorulásának nyomon követése.

2.2. A Szigetköz ma ismert, Árpád-kori egyetlen, sánccal védett egykori településének maradványainak megőrzése.

2.3. A terület turisztikai felhasználását össze kell hangolni a természet értékeinek megőrzésével. Vissza kell szorítani és akadályozni kell a látogatással, területhasználattal járó illegális tevékenységeket (pl. szemetelés, rongálás).

MÁSODIK RÉSZ:

RÉSZLETES TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

3. TERMÉSZETVÉDELMI STRATÉGIÁK

3.1. A fás növényzetű részekben a beavatkozások csak természetvédelmi célokat szolgálhatnak, ami elsősorban a tájidegen fajok visszaszorítását jelenti.

3.2. A védett növény- és állatfajok élőhelyét fenn kell tartani, természetességüket javítani kell megfelelő kezeléssel.

3.3. A kultúrtörténeti emlékhely környékét folyamatosan gondozni kell.

4. RÉSZLETES KEZELÉSI ELŐÍRÁSOK

4.1. MŰVELÉSI ÁGHOZ NEM KÖTHETŐ TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI MÓDOK, KORLÁTOZÁSOK ÉS TILALMAK

4.1.1. Földtani, felszínalaktani természeti értékek, barlangok védelme

A terület a Mosoni-Duna töltésének két oldalán helyezkedik el. A folyó bal partján, a dunai hordalékkúpon az Árpád-korban sánccal védett település volt, ennek nyomai a felszínen is láthatók.

4.1.2. Élőhelyek kezelése, fenntartása

4.1.2.1. Üde kaszálók (D34 – Mocsárrétek, OB – Jellegtelen üde gyepek)

A Mosoni-Duna töltésén, illetve annak lábán megjelenő gyeppel.

Érintett helyrajzi számok: 0655/4, 0655/5, 0655/6.

A terület mocsárrétjei (D34) a Szigetköz Natura 2000 terület „*Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei” (6440) és a „sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)” (6510) jelölő élőhelyek közé sorolhatók.

4.1.2.2. Puhafás ligeterdők (J4 – Fűz-nyár ártéri erdők)

A töltés keleti lába és a Mosoni-Duna közötti területen található, kis részen botlófűzes állománnyal.

Érintett helyrajzi számok: 0655/2, 0655/3, 0656.

Érintett erdőrészlet: 560/B.

A puhafás ligeterdők a Szigetköz Natura 2000 terület „enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)” jelölő élőhelyének felelnek meg, amely kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípus.

4.1.3. Táj- és kultúrtörténeti értékek

4.1.3.1. Az Árpád-korban ma is kivehető sánccal védett település volt. Itt van az egész Szigetköz ma ismert egyetlen, sánccal védett települése.

4.1.4. Látogatás

4.1.4.1. A területen új utak, nyiladékok létrehozása nem javasolt.

4.1.4.2. Rendszeresen be kell gyűjteni az illegálisan lerakott szemetet a degradációs hatások csökkentése érdekében.

4.1.5. Terület- és földhasználat

4.1.5.1. Szóró-, szózó- és etetőhely a területen a természetvédelmi hatóság engedélyével létesíthető.

4.1.5.2. A területen tevékenységek folytatása, a terület használata, a terület-felhasználás változtatása, a művelési ágak megváltoztatása csak a természeti, táji értékek megőrzése érdekében történhet.

4.1.5.3. A védett területen bányászat, ipari tevékenység végzése nem megengedett.

4.1.5.4. A védett területen építmények elhelyezése nem megengedett. Természetvédelmi szempontból csak a terület bemutatásával, természetvédelmi oktatással kapcsolatos, tájba illő nem épület jellegű építmények létesítése lehetséges, ezt engedélyeztetni szükséges a természetvédelmi hatósággal és a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatósággal.

4.2. MŰVELÉSI ÁGHOZ, ILLETVE FÖLDHASZNÁLATI MÓDHOZ KÖTHETŐ TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI MÓDOK, KORLÁTOZÁSOK, TILALMAK

4.2.1. Gyep (legelő) művelési ágú területek kezelése

A 0655/3 hrsz.-ú terület déli része és a 0655/2 hrsz.-ú területek ugyan legelő művelési ágúak, de rajtuk fűz-nyár ligeterdő található. Javasolt a terület erdő művelési ágba való átsorolása.

A 0655/4-5 hrsz.-ú területek legelő művelésű ágúak, ez a valóságnak megfelel. A 0655/6 hrsz.-ú terület nagy részén lévő élőhelyek megfelelnek a legelő művelési ágaknak, de az északi részen kis foltban erdő található. Nem javasolt megosztani a hrsz.-ot, és erdő művelési ágúvá alakítani a leválasztott részt, a védelem és a megfelelő kezelés garantálja mindkét élőhelytípus fennmaradását.

4.2.2. Fásított terület művelési ágú területek kezelése

A 0655/2 hrsz.-ú terület déli része fásított terület, ami a valóságnak megfelel. Az élőhely kezelésénél az erdőkre vonatkozó szabályokat kell betartani.

4.2.3 Erdő művelési ágú területek kezelése

A 0655/3 hrsz.-ú terület északi része erdőtervezett, a területen fűz-nyár ligeterdő található, kezelésére az erdőkre vonatkozó előírások érvényesek.

4.2.4. Kivett művelési ágú területek

A 0656 hrsz.-ú terület kivett művelési ágban van. A területen a valóságban fűz-nyár ligeterdő található, nem erdőtervezett. Javasolt a terület erdő művelési ágba való átsorolása.

A terület élőhelyeinek kezelésére az erdőkre vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.

HARMADIK RÉSZ: KEZELÉSI TÁBLÁZAT

1. táblázat: Kezelési táblázat

Sorszám	A	B	C	D
1.	Hrsz.	Művelési ág	ÁNÉR2011 élőhelytípus kódja	Kezelési javaslatok kódja
2.	0655/2	legelő, fásított terület	J4	ÁBN, ÁFCS, ÁID, EŐK, VAD
3.	0655/3	erdő, legelő	J4	ÁBN, ÁFCS, ÁID, EŐK, VAD
4.	0655/4	legelő	D34, OB	GYK, GYT, VAD
5.	0655/5	legelő	D34, OB	GYK, GYT, VAD
6.	0655/6	legelő	D34, OB J4	GYK, GYT, VAD; ÁBN, ÁFCS, ÁID, EŐK, VAD
7.	0656	kivett terület	J4	ÁBN, ÁFCS, ÁID, EŐK, VAD

(A védett terület mellett közvetlenül elhelyezkedő botlófűzes kezelését fejesfa üzemmódban kell elvégezni.)

3.1. A TÁBLÁZATBAN SZEREPLŐ KEZELÉSI JAVASLATOK ÉS RÖVIDÍTÉSEIK:

3.1.1. **ÁBN:** A kezelés a tájidegen fák, cserjék és inváziós lágyszárúak visszaszorítására, irtására korlátozódjon.

3.1.2. **ÁFCS:** Fa- és cserjeirtás, fakitermelés csak augusztus 15. és február 15. közötti időszakban lehetséges, ettől eltérő időszakban természetvédelmi (madarász) szakértő véleménye alapján a természetvédelmi hatóság engedélyével szabad.

3.1.3. **ÁID:** A tájidegen fa- és cserjefajokat fokozatosan vissza kell szorítani.

3.1.4. **EŐK:** Az állományokban kímélendő minden őshonos elegyfa- és cserjefaj.

3.1.5. **GYK:** A gyepeket az eddigi gyakorlatnak megfelelően évente egy-két alkalommal kaszálni kell.

3.1.6. **GYT:** A kaszálórétek erdősülését folyamatosan akadályozni kell. A gyep tisztítása - fák, cserjék kivágása - augusztus 15. és február 15. közötti időszakban lehetséges, ettől eltérni természetvédelmi szakértő véleménye alapján adott természetvédelmi hatósági engedély birtokában szabad.

3.1.7. **VAD:** A területen szóró, vadetető, sózó csak a természetvédelmi hatóság engedélyével létesíthető.

3.2. A TÁBLÁZATBAN SZEREPLŐ ÁNÉR 2011 ÉLŐHELYTÍPUSOK ÉS KÓDJAIK

3.2.1. **D34:** Mocsárrétek

3.2.2. **OB:** Jellegtelen üde gyepek

3.2.3. **J4:** Fűz-nyár ártéri erdők

3.3. A VIZSGÁLT TERÜLETEN ELŐFORDULÓ KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ ÉLŐHELYEK ÉS KÓDJAIK

3.3.1. **6440:** *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei (ÁNÉR-kód: D34)

3.3.2. **6510:** Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) (ÁNÉR-kód: D34)

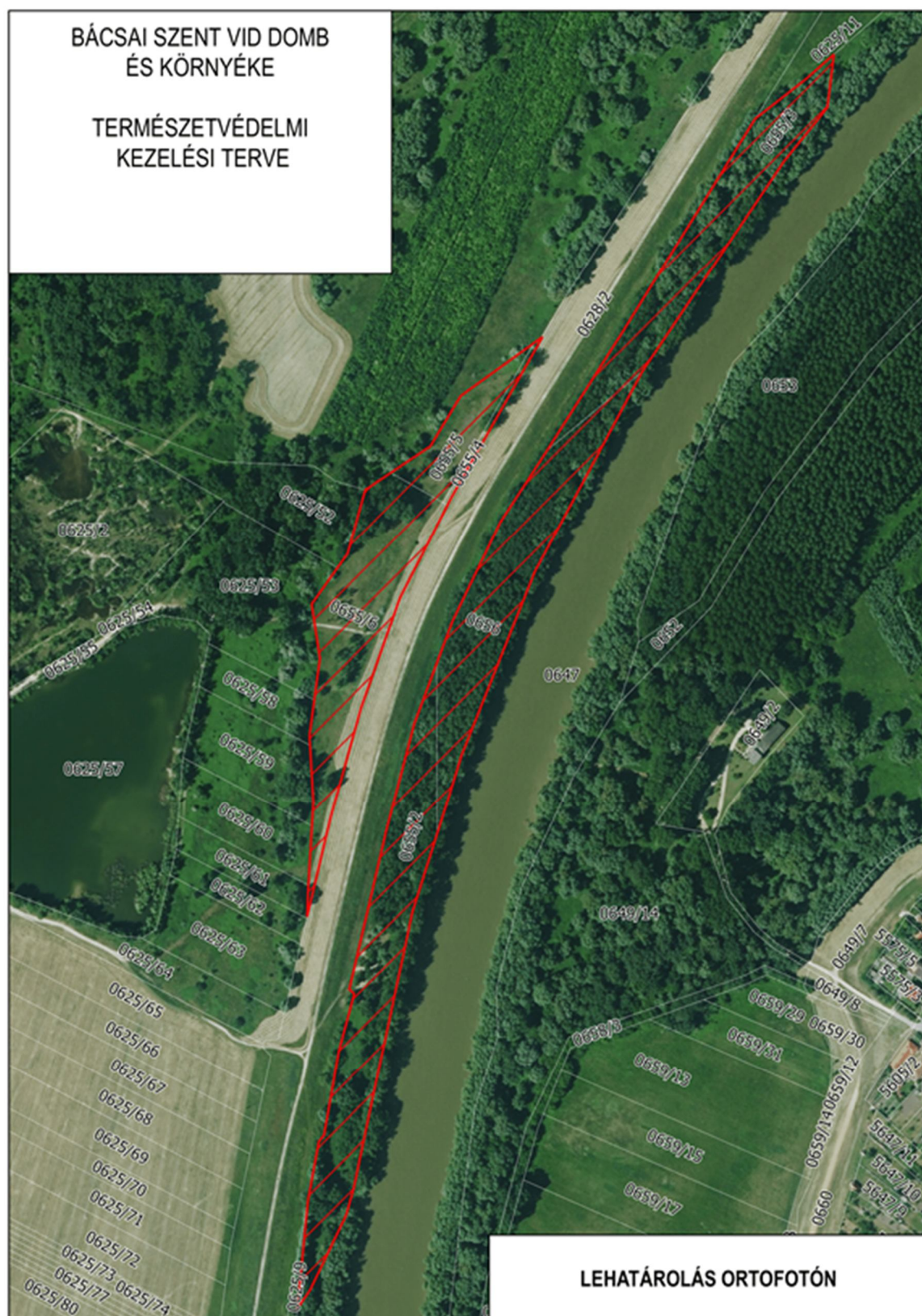
3.3.3. **91E0*:** Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (ÁNÉR-kód: J4)

* kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípus

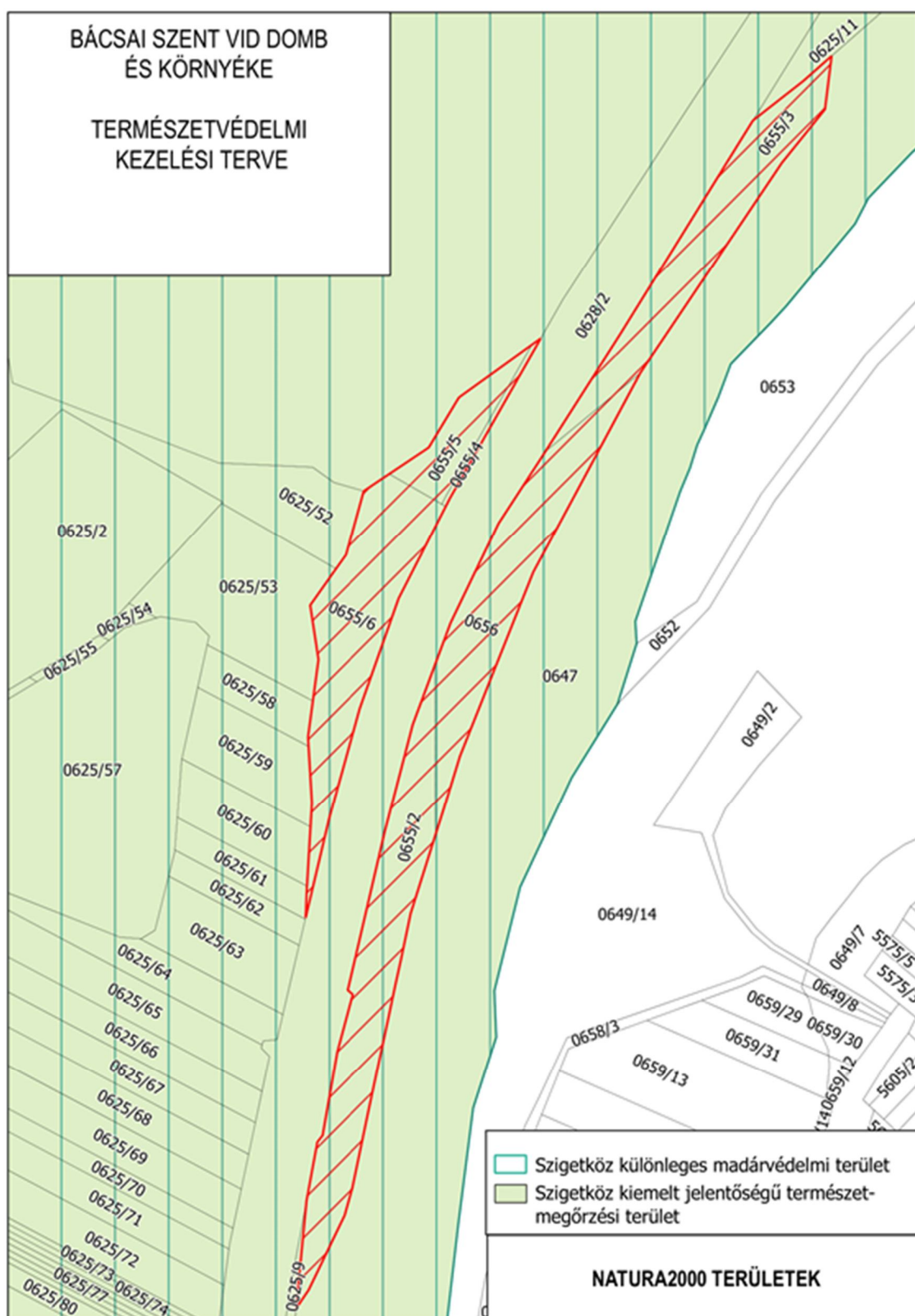
NEGYEDIK RÉSZ: TÉRKÉPMELLÉKLETEK

1. térképmelléklet: A „Bácsai Szent Vid domb és környéke” helyi védett természeti terület lehatárolása ortofotón
2. térképmelléklet: A „Bácsai Szent Vid domb és környéke” helyi védett természeti terület és a Natura 2000 hálózat
3. térképmelléklet: A „Bácsai Szent Vid domb és környéke” helyi védett természeti terület és az Országos Ökológiai Hálózat
4. térképmelléklet: A „Bácsai Szent Vid domb és környéke” helyi védett természeti terület és az Országos Területrendezési Terv tájképvédelmi területeinek övezetei
5. térképmelléklet: A „Bácsai Szent Vid domb és környéke” helyi védett természeti terület és az erdőtervezett területek
6. térképmelléklet: A „Bácsai Szent Vid domb és környéke” helyi védett természeti terület helyrajzi számainak művelési ágai
7. térképmelléklet: A „Bácsai Szent Vid domb és környéke” helyi védett természeti terület tulajdonviszonyai

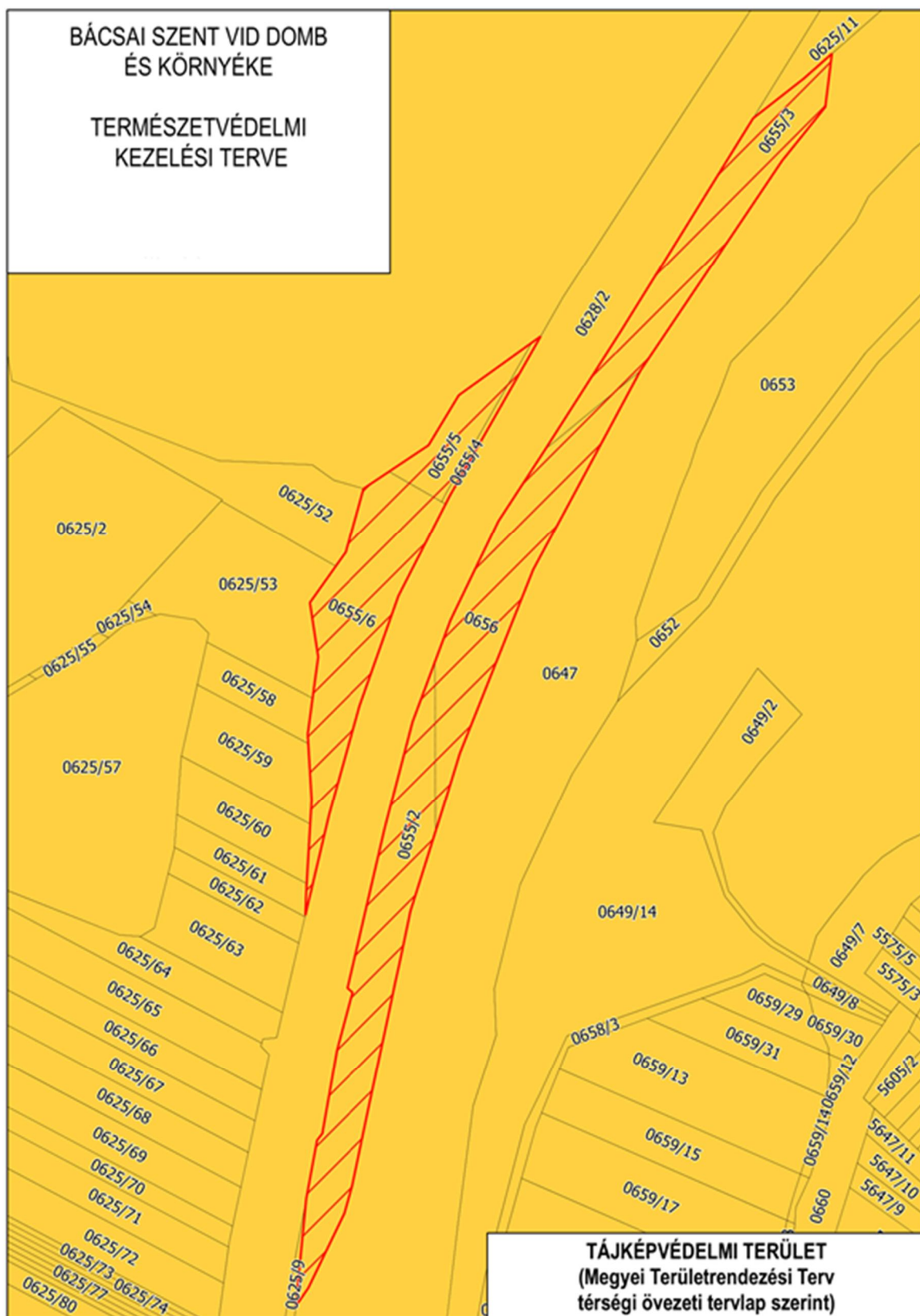
1. térképmelléklet

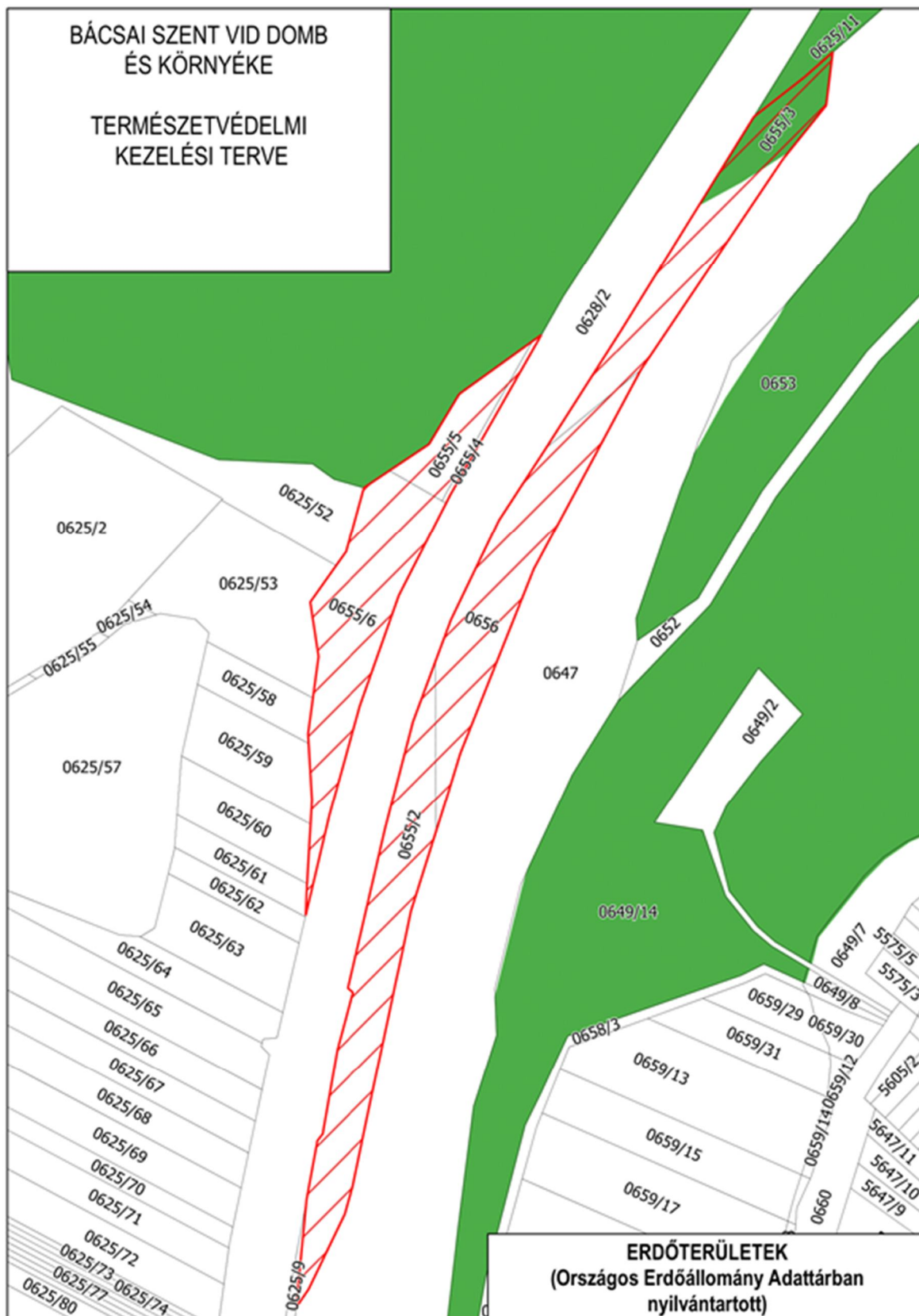
2. térképmelléklet

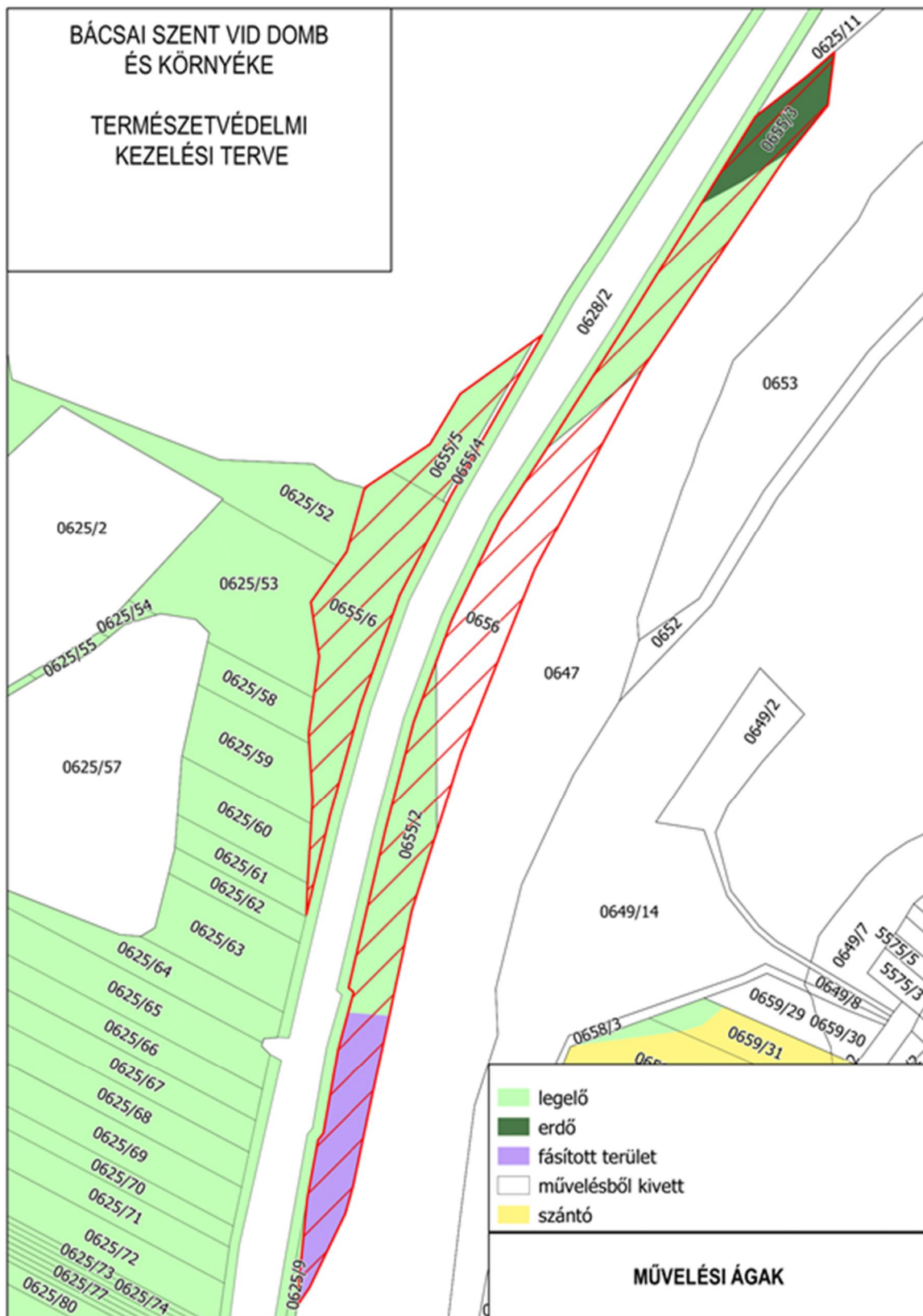
4. térképmelléklet

5. térképmelléklet

6. térképmelléklet

7. térképmelléklet

